

IB 4818

(PIER 626)

2rur.

MX.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

134818

Η
ΕΓΚΑΤΑΛΕΛΗΜΜΕΝΗ. / ΕΙ

ΔΙΗΓΗΜΑ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΘΕΝ ΕΚ ΤΗΣ ΙΤΑΛΙΚΗΣ

ὑπὸ

Α. ΛΙΒΑΘΥΝΟΠΟΥΛΟΥ

Δεκατέως τοῦ Περικλοῦ.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΝΟΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑ.,
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΔΗΞΟΥΡΙΟΥ
ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ « Η ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑ. »

1866.

ΕΤΕΡΑΤΑ ΔΕ ΔΗΜΜΕΝΗ.

ΔΙΗΓΗΜΑ.

I.

Η ΣΥΝΑΝΤΗΣΙΣ.

« Avea piacevol viso, abito onesto
 Un umil volger d'occhi, un andar grave.
 Un parlar si benigno e si modesto,
 Che pareo Gabriel che dicesse.

Ave.

(Ἀριόστος.)

Ἡτον ἡμέρα ἑορτάσιμος· ἡ λειτουργία εἶχεν ἤδη τελειώσει·
 Οἱ νέοι, οἵτινες ὁρμαθηδὸν ἐξήρχοντο τοῦ ναοῦ, ἴσταντο εἰς τὸ
 προαύλιον καὶ ὑπομειδιῶντες ἐντήνιζον τὰς ζωγράφους αὐτῶν συμ-
 πολίτιδας, αἵτινες περιβεβλημέναι τὰς ὠραίας ἑορτασίμους στο-
 λὰς τῶν, ἐπέστρεφον θρενθούμεναι οἴκαδε.

Ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος ναὸς, ἦτον ἡ κομψὴ ἐκκλησία τῆς Φιέζολε,
 ἥτις ἐγειρομένη ὑπερηφάνως ἐπὶ πρασίνου λορίσκου, ἐφαίνετο θέ-
 λουσα νὰ δεῖξῃ τοῖς ἀνθρώποις τὴν ἀρχαιότητά της.

Ἡ ἐκκλησία ἦτον εἰσέτι ἀννικτή. Τὸ προαύλιον μικρὸν κατὰ
 μικρὸν ἡρημώθη, αἱ φωναὶ ἐχάνοντο συγκεχυμέναι ἐντὸς τῶν τῶν
 νικῶν περικυκλουσῶν στηλῶν, οὕτως ὥστε ἐν βραχεὶ τὸ πᾶν
 ἐπανῆλθεν εἰς τὴν ἡδεῖαν ἐκείνην καὶ εὐδαίμονα σιγὴν τὴν βασι-
 λεύουσαν εἰς τὰ ἅγια τῆς θρησκείας ἐνδιαιτήματα.

ΙΑΚΩΒΑΤΙΣΤΟΣ ἑκατοσὶ καὶ δύο σχεδὸν ἐτῶν, κομψοπρεπῶς ἐν-
 δεδουμένως διττὴν μὲν βραδέα καὶ ἄψοφα βήματα τὸ μικρὸν κοιμη-
 τηρίον, τὸ ὅπισθεν τῆς ἐκκλησίας κείμενον, φθίς δ' εἰς τὴν πλα-
 τείαν, ἐκάθισεν ἐπὶ λιθίνου θρανίου καὶ διὰ τῆς ἀνὰ χεῖρας βι-
 κτηρίας τῶν διασκεδαστικῶς πῶς διεχάρασεν ἐπὶ τοῦ χοῦς συγκε-

χυμένες γραμμάς. Μετ' ὀλίγον ἤγειρε τοὺς ὀφθαλμοὺς πρὸς τὸν οὐρανὸν, ἀκολούθως στενάξας ἠτένισε τὸν ποταμὸν, ὥσπερ ἀναμνήσεις αἰώνιαι καὶ πόνου μεσπαρὲ διατάρασσον τὸν νοῦν του. — Δὲν ἦτον εὐεδῆς, ἀλλὰ τὰ εὐγενῆ καὶ ἀρμονικὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ προσώπου του, ἡ ἔκτακτος πελιδνότης καὶ τὸ μελαγχολικὸν ἦθος του, ἐνέπνεον ζωρὰν προσοχὴν οὐ μόνον, ἀλλὰ καὶ ἀκατανίκητον συμπάθειαν. Τὸ σήμαντρον διέκοψεν αὐτὸν ἀπὸ τῆς ἀθύρου ἐκείνης καταστάσεώς του. Ἦτο τὸ σήμαντρον τοῦ Aquus Dei.

Πτωχὸς τις γέρων, ὅστις διέβαινε τὴν στιγμὴν ἐκείνην, ἐστάθη καὶ γονυπετήσας ταπεινῶς ἀπεκάλυψε τὴν κεφαλὴν καὶ προσύχματο. Σκληρᾶς εἰρωνίας ὑπομειδιάμα ἀνέτειλλεν εἰς τὰ χεῖλη τοῦ νεανίου καὶ πάραυτα ἀνέκραξε·

— Προσεύχου, προσεύχου πτωχὲ δυστυχῆ· οὐχὶ ὅμως διὰ τοῦτο θὰ εὖρης αὐριον τὸ βαλάντιόν σου πλήρες χρυσοῦ· οὐδ' εἰς τὸ βεῖμα τῆς ζωῆς σου ὅ' ἀπαντήσης τὴν τύχην. Καλλιτέρα τύχη τῆς παρούσης δὲν σὲ περιμένει κατὰ τὰς ὀλίγας τοῦ βίου ἡμέρας αἵτινες εἰσέτι σοὶ ἐναπομένουσιν· ἡ δυστυχία ἔσεται ἀεῖποτε ἡ κλίνη σου καὶ ὑπαυχένιον ἔξεις αἰεὶ τὰ δάκρυα.

Ταῦτα εἰπὼν, ὥρθωθη μετ' ὀργῆς καὶ βάδην διευθύνετο πρὸς τὴν κώμην. Παρὰ τὸν ναὸν εἶδεν ἐξερχομένην νεάνίδα ὑπομελάνως ἐνδεδυμένην, ἀγγελικῆς ὄντως καλλονῆς, ἧς τινος οἱ μέλανες καταβεβλημένοι καὶ οἰδαλέοι ὀφθαλμοί, ἐτεκμηρίαον ὅτι πολλὰ ἔρρυσαν ἀπ' αὐτῶν δάκρυα· ἐπὶ τοῦ πελιδνοῦ δὲ καὶ ἐλαφρῶς συστελλομένου μετώπου τῆς, ἐφαίνετο ὡς ἐκμαγεῖον φοικώδης ὁδύνη. Διέβη παρὰ τὸν νεανίαν μετὰ τοὺς ὀφθαλμοὺς τεταπεινωμένους καὶ πλησιάσασα τὸν γέροντα, ὅστις εἰσέτι ἐγονυπέτει, τῷ ἔρριψεν ἐπὶ τῆς χειρὸς νόμισμά τι ὡς ἐλεημοσύνην, εἰπούσα μετὰ συγκεκνημένης φωνῆς,

— Δέου ὑπὲρ τῆς μητρός μου! . .

Ὁ νεανίας ἤκουσε τὰς λέξεις ταύτας, αἵτινες ἔπεσον ἐπὶ τῆς καρδίας του ὡς σταγόνες καιρομένου βίου. Διὰ τί τάχα τὸ ὄνομα τῆς μητρός τὸν ἔκαμνε νὰ πυρῆσση; Διὰ τί ἡ σκεπτικὴ ἐκείνη ψυχὴ ἠσθάνετο συγκεκνημένη διὰ τὰς ἀλλοτρίους δυστυχίας; ὦ! ὅποιον μίγμυ ἀντιφάσεως εἶσαι, ὦ ἀνθρώπινον γένος! . . .

Ἡ νεάνις ταχυποροῦσα ἐξηκολούθησε τὴν ὁδὸν τῆς· ἐθάσασα

δὲ εἰς τὸ περιστήλιον, δὲν ἐνόησεν ὅτι τὸ προσευχητάριόν της τῇ ἔπεσε χαμαί. Ὁ νέος ὅστις μετὰ προσοχῆς τὴν ἠκολούθει, τὸ ἔλαβε καὶ ταχύνας τὸ βῆμα ἐπρόφθασεν αὐτὴν· μετὰ τρόπον δὲ ὠραῖον καὶ εὐπροσήγορον,

— Συγχωρήσατέ με, Δεσποσύνη, τῇ εἶπεν, ἐὰν ἀπρεπῶς διακόπτω τὴν σειρὰν τῶν διαλογισμῶν σας· παρὰ τὸ περιστήλιον εὗρον τὸ βιβλίον τοῦτο, ὅπερ, ἐὰν δὲν λανθάνωμαι, σὰς ἀνήκει.

— ὦ! εὐχαριστῶ, ἀπήντησεν ἐρυθριῶσα ἡ νεάνις, βεβαίως θὰ ἦτο δυστύχημα ἂν ἀπώλετο! . . . εἶναι ἐνθύμημα τῆς μητρός μου.

— Τῇ ἀληθείᾳ, νομίζω ἐμαυτὸν εὐτυχῇ διὰ τὴν ἐκδόουλεύσιν ἣν ἠδυνήθην νὰ σὰς κάμω.

Ἡ νεάνις ἐσίγησε· καὶ ἐξηκολούθησε τὴν πορείαν τῆς· ἀλλ' ὁ νέος, ὅστις δυσηρεστήθη διὰ τὸν ἀκαριαῖον τοῦτον ἀποχωρισμὸν, ἐξηκολούθησε,

— Δυστύχημά τι βεβαίως σὰς συνέβη· δὲν εἶναι ἀληθές;

— Ἀληθέστατον, δυστυχῶς, κύριε· εἶχον μητέρα ἣν τρυφερῶς ἠγάπων· σήμερον δὲν τὴν ἔχω πλέον· τὴν στιγμὴν ταύτην εὐρίσκεται εἰς τοὺς οὐρανοὺς.

— Δυστυχῇ! ἐφώνησεν ὁ νέος· καὶ εἴτε νῦν ὀρφανὴ καὶ μόνη;

— Οὐχί, ἀπήντησεν ἡ νεάνις, ἔχω ἀδελφόν τινα μεριμνῶντα περὶ ἐμοῦ. Τώρα, Κύριε, συγχωρήσατέ με ἂν σὰς παρακαλῶ νὰ με ἀφήσητε μόνην· εἴμεθα εἰς χωρίον, καὶ δὲν ἐπεθύμουν . . . . .

— Νὰ λάβῃ χώραν παρεξήγησίς τις· δὲν ἔχει οὕτως; ἔχετε δίκαιον, ὁ κόσμος εἶναι τοσοῦτον κακός! . . . χαίρετε, Δεσποσύνη, μὴ μὲ λησμονῆτε.

Ἡ νεάνις συνέβληψε τὴν χεῖραν ἣν ὁ νεανίας τῇ ὠρεξε καὶ διὰ στεναγμοῦ τινος ἀπεχωρίσθησαν.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΛΕΞΟΥΡΙΟΥ

II.

Ο Ε Ρ Ω Σ.

« E par che dalla sua labbia si mova
 Uno spirto soave e pien d' amore
 Che va dicendo all' anima sospira. »
 (Δάντης. Ἐπίγ. πρὸς τὴν Βεατρίκην.)

Οἱ λόγοι τοῦ νεανίου, εὖρον γλυκίαν καὶ ἡδυτάτην ἡχὴν εἰς τὴν εὐαίσθητον τῆς νέας ἐκείνης καρδίαν, ἥτις εἰθισμένη νὰ ζῇ ἐς αἰὲ μεμονομένη, δυσκόλως ἤκουε παρηγόρους λόγους.

Ὁ ἀδελφός της, δικηγόρος ἐκπαιδευθεὶς μὲ ἀπειροκάλους φιλοσοφίας ἀρχάς, ἐθεώρει ἀπαθῶς τὴν θλίψιν ὡς τὴν χαρὰν, τὰς δυστυχίας ὡς τὰ εὐτυχέστερα τῶν συμβάντων. Ἡ Μαρία ἀπ' ἐναντίας πεπρωτισμένη μὲ διάπυρον ψυχὴν καὶ ἰσχυρὰν εὐαίσθησιν, αἰείποτε ἐπνευστία διὰ τὰς μεγάλας πράξεις, πρὸς αἷς ἡ καρδία της ἐνθουσιῶδῶς ἔκλινε. Στερηθεῖσα τοῦ πατρός της ἐξ ἀπαλῶν εἰσέτι ὀνύχων, συνεκέντρωσε τὴν ἀγάπην της εἰς τὴν μητέρα της καὶ κῆρνήνη διδασκομένη τὰς αἰδίου ἐκείνας τῆς ἀρετῆς ἀρχάς, αἵτινες τελειοποιῶσι τὴν γυναικεῖαν καρδίαν.

Ἡ Μαρία ὅθεν εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν παρακολουθουμένη ὑπὸ τῆς εἰκόνος τοῦ νεανίου. Ἡ Μαρία ἦδη ἠγάπα τὸν νέον τοῦτον, τὸν ἠγάπα δὲ ὡς ἀπὸ πολλοῦ χρόνου νὰ τῇ εἶχεν ὁμιλήσει περὶ ἔρωτος. Ἡ φλόξ, ἡ κατὰ τὴν πρώτην ὁρμητικὴν ἔφοδον θείου ἐνθουσιασμοῦ διαδιδόμενη εἰς τὴν ψυχὴν, δὲν ἔχει ἀνάγκην πολυπλόκου ἱστορίας προχωρούσης ἐπὶ μῆνας καὶ μῆνας, ὅπως ἀρχίσῃ ἀπὸ τὰ περιδεῆ καὶ σπασμωδικὰ χεῖλη νεανιδός τινος τὸ πρῶτον σὲ ἀγαπᾶ. Οὕτω; ἡ Μαρία, ἠσθάνετο ὅτι ἠγάπα τὸν ἄγνωστον, καὶ τοι προσπαθοῦσα νὰ ψευσθῇ πρὸς ἑαυτήν.

Τῇ ἐπαύριον ἐπανῆλθεν εἰς τὴν Ἑκκλησίαν καὶ τὸν ἐπανεῖδεν. Οἱ δύο νέοι, πλησιάσαντες ἀλλήλους, ὑπὸ ἀκατανικήτου συμπαθείας ὠθούμενοι, ὠμίλησαν ἐν ἐκτάσει. Οὕτω πως διῆλθεν ὁλόκληρος μῆν. Πόσον εἶναι γλυκὴ τὸ νὰ δύνανται δύο νεαροὶ καὶ ἐρωτευμένοι καρδίαι νὰ πλησιάζουσιν ἀλλήλας καὶ νὰ βλέπονται καθ' ἑκάστην! Ἡ Μαρία ἐπανεκτέθη τὴν ὥραιαν χοροῖαν της καὶ ἐπὶ τοῦ ἀκτινοβολούντος προσώπου της διεδίδετο ἡ ἀγαλλίασις

ἐκείνη, ἣν ἡ εἰλικρίνεια θέτει ἐπὶ τῶν ὑπὸ θείου ἔρωτος φλεγόμενων παρθενικῶν χεϊλέων.

Ἡ Μαρία οὐδὲν ἐγίνωσκε, τὸ παρελθὸν τοῦ Ἑρρίκου ἀφ' ὁποῦ, οὐδ' ὅτινος μόνον τὸ ὄνομα ἡδυνήθη τυχαίως νὰ μάθῃ ἡμέραν τινα ὅθεν ἐτόλμησε νὰ τὸν ἐρωτήσῃ. Ὁ Ἑρρίκος μὲ ἀμαρύσσοντας ὀφθαλμούς ἐσκέφθη ἐπὶ μικρὸν καὶ ἀκολούθως τῇ εἶπε,

— Μαρία, διατὶ μὲ ἐρωτᾷς διὰ τὸ παρελθόν μου, νῦν ὅτε μὲ καταδαυκαλίζει ἡ εὐτυχία τοῦ παρόντος; Ὑπὸ τὸν ὥραιον τοῦτον οὐρανόν, ὑφ' ὃν ἐγεννήθης, ἐπὶ τῆς γῆς ταύτης τῶν μεγάλων ἀναμνήσεων, ἥτις ἀφῆρπασεν ἀπὸ τὰ χεῖλη τοῦ Ὑψιπετοῦς Ποιητοῦ, κατὰ τινα στιγμιαίαν ὀργὴν πικρὰς τινος λέξεις (α), λησμόνησα παντάπασιν τὴν ἱστορίαν τοῦ παρελθόντος μου. Μόλις ἐπάτησα τὴν ὁδὸν τῆς νεότητος καὶ τὰ τρομερὰ παθήματα ἅτινα ὑπέφερα, ἐνούμενα μὲ τοὺς σκληροὺς παλμούς τῆς ἐκτραχυνθείσης ψυχῆς μου, ἔφθασαν εἰς τοιοῦτον βαθμόν, ὥστε θὰ ἐξῆρκουν δι' ἑκατονταετὴ βίον. Μὴ ζητεῖς νὰ σοὶ ἀποκαλύψω τὰ μυστήρια τοῦ παρελθόντος μου, ὦ Μαρία, ἐκάστη λέξις θὰ κατέρχεται ἀπηνῆς ἐπὶ τῆς καρδίας μου καὶ ἴσως ἡ ἀγάπη, ἣν δι' ἐμὲ τρέφεις νῦν, μειωθῇ εἰς τὴν ἀφήρησιν τῶν ἀμαρτημάτων μου.

Καὶ ἡ Μαρία ὑπήκουσεν· ἐκτοτε δὲν ἠρώτησεν αὐτὸν πλέον περὶ τοῦ παρελθόντος του.

Πόσον ἦσαν εὐτυχεῖς! Μεστοὶ γλυκυθύμων ἐλπίδων, ἐπροόρουν εἰς τὸ μέλλον πηγὴν εὐδαιμονίας· ὑπὸ τὴν σκιὰν πρασινεζόντων δένδρων καθήμενοι, συνέχεον τὰς στοναχὰς των μὲ τὴν ἀρμονίαν τοῦ παντός καὶ οἱ περιφλεγεῖς ἀσπασμοὶ των, ἐπανελαμβάνοντο ὑπὸ μονήρους καὶ θείας ἡχούς! Ὁ Ἑρρίκος χαριέντως διεπέρα τὸν βραχίονά του ὑπὸ τὴν μελαίνην τῆς Μαρίας κόμην, τὴν εἰς τὴν ἐλαφρωτέραν πνοὴν τῆς ὑπὸ τῶν ἀνθέων ἀρωματιζομένης αὔρας κυματίζουσας καὶ μὲ γλυκυτάτην φωνὴν τῇ ἔλεγεν,

(α) Ὁ Δάντης ὁμοιωθεὶς διὰ τὴν αἰώνιον ἐξορίαν εἰς ἣν κατεδικάσθη, ἐποίησεν ἐν τῇ ποιητικῇ αὐτοῦ καὶ ὀργίλην φαντασίαν τοὺς στίχους τοῦ ΜΟΙΣΕΩΣ ὁμιλούντος τοῦς συμπολίτας του,

« . . . ingrato popolo, maligno
 Che discese da Fiesole a bantiquo
 E tiene ancor del monte e del macigno. »

— Ω! πόσον ώραία εἶσαι Μαρία, οἱ φωτοβόλοι καὶ μαῦροί σου ὀφθαλμοὶ ἔχουσιν ἀνέκπρακτον μαγεῖαν· ὦ! ὄχι, Μαρία, δὲν εἶσαι σὺ ἀνθρώπινον πλάσμα, εἶσαι παρήγορος Ἄγγελος ὑπὸ τοῦ Θεοῦ εἰς τὴν γῆν ἀποσταλλεῖς.

Καὶ ἡ Μαρία, ἥτις τρυφερώτερα ἐνητένιζεν αὐτὸν, ἡσθάνετο διαχεόμενον ἐντὸς τῶν ὀστέων της γλυκύτατον θρόνον, ῥίπτοντα αὐτὴν εἰς ἑκστασιν καὶ τὸν Ἑρρίκον τότε ἀντήμοιβε δι' ἐρασμοῦ ἀσπασμοῦ.

Οὕτω διήλθον τρεῖς μῆνες, χωρὶς ποτε νεφέλη τις νὰ ὑψωθῇ ὅπως ἐπισκιάσῃ τὸν ἥλιον ἐκεῖνον, ὅστις τοσοῦτον καθαρὸς καὶ διαυγὴς ἐφωτοβόλει.

Ἀλλὰ διατὶ ἡ εὐδαιμονία σθέννυται ὥσπερ φωσφόρος ἀτμὶς καὶ χάνεται εἰς τὸ μηδὲν, ὡς τὰ μικρά ἐντομα τὰ ὑπὸ τοῦ σφοδροῦ ἀνέμου ἀφαρπαζόμενα; Δὲν θά ᾔητο τάχα πολλῶ προτιμώτερον ν' ἀποθνήσκῃ τις ὅταν ὁ κατὰ τὸ μέλλον βίος τοῦ στίλβει ἐλαφρὸς καὶ γαλήνιος, ὅταν οὐρανὸς τε καὶ γῆ τῷ ὑπομειδῶσιν, ὅταν ἡ ἀρμονικὴ τῆς ἐλπίδος φωνὴ τὸν παρηγορεῖ; Τότε τὰ ἀνημμένα πάθη καὶ ἡ ἀθυμία τῆς κατασπαρασσομένης ψυχῆς δὲν θά ἐδηλητηρίαζον τὰς ἐσχάτους τοῦ βίου ἡμέρας. — Τότε ἡ φλογερὰ καὶ εὐγενὴς καρδιά τοῦ ὀρμητικῶς εἰς τὰς ἀγίας καὶ υπερανθρώπους ἐμπνεύσεις κλίνοντος, δὲν θά ἐκαλύπτετο ὑπὸ τῆς τέφρας, διὰ νὰ καταπαύσῃ τοὺς ἐξαγιασθέντας πλῆμους τῆς πίστεως καὶ τῆς ἀγάπης.

Καὶ ὅμως, τοιοῦτον τέλος, καὶ τοιαύτην τὴν ἀγωνίαν προητοίμαζε τὸ πεπρωμένον τῇ Μαρίᾳ.

Ἦτο νῦξ προεχωρηκυῖα τοῦ Αὐγούστου μηνός. Ἡ Μαρία εὐρίσκετο εἰς τὸ δωμάτιόν της γονυκλινὴς ἐναντι τῆς εἰκόνης τῆς Θεοτόκου. Εἶχεν ἀνὰ χεῖρας τὸ θεῖον βιβλίον τοῦ Κέμπης καὶ εὐλαβέστατα διέτρεχε τὰς συγνηθικὰς ἐκεῖνας σελίδας τῆς Ἀπομιμήσεως τοῦ Χριστοῦ. Αἶφνης ἠθάνθη κίνησιν τινα εἰς τὴν γαστέρα καὶ ἡ προσευχὴ ἐσταμάτησε εἰς τὰ χεῖλη της. Ἡ ἰδέα ὅτι ᾔητο μῆτηρ, κατελάμπρυνε τὸ ὥραϊον αὐτῆς μέτωπον ὡς ἄγιόν τι φῶς· ἀλλὰ μετὰ μικρὸν, ἀναλογισθεῖσα τὴν θεσιν της, ἡσθάνθη ῥᾶ τι βίγος τρόμου καὶ ἀγωνίας περιχυνόμενον εἰς τὰς φλέβας της.

Ἀλλὰ . . . . τί εἶχε νὰ φοβηθῇ; Ὁ Ἑρρίκος δὲν τῇ ὑπεσχέθη χιλιάκις ὅτι αὕτη ἔσται ἡ μόνη σύζυγός του; Ἡ ἰδέα αὕτη οὐκ ὀλίγον τὴν παρηγῶρει· ἀλλ' οὐχ' ἥσσαν τὴν νύκτα ἐκεῖνην δὲν ἐδυνήθη νὰ κοιμηθῇ ἡσύχως. Ἐπὶ τέλους ὑπέφωσκεν ἡ ἡὺς καὶ ἡ Μαρία περιέμενε πνευστιῶσα τὴν κατάλληλον ὥραν ὅπως ἀποκαλύψῃ τῷ Ἑρρίκῳ τὸ μέγα ἐκεῖνο μυστήριον.

Ἡ Μαρία ἐπορεύθη εἰς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ ἐν τῇ ὠρισμένῃ θέσει εὔρε τὸν Ἑρρίκον παρά ποτε πελιδνὸν καὶ καταβεβλημένον. Ἡ νεανὺς δὲν ἀπετόλμα νὰ τῷ διακοινώσῃ, ὅτι ἐβάρυνε τὴν καρδίαν της· αἰσθημὰ τι υπερβολούσης αἰδοῦς τὴν ἀπέτρεπεν· ἀλλὰ κατανικήσασα πλέον πᾶν ἐμπόδιον, διηγήθη αὐτῷ τρέμουσα πῶς ὑπόπτευεν ὅτι ἦτο μῆτηρ. Ὁ Ἑρρίκος ἔμεινεν ὡς κεραυνόπληκτος καὶ εἰς τὰς προτρεπτικὰς τῆς Μαρίας παρακλήσεις, τῆς ἐξορκισμοῦς αὐτὸν ὅπως παρουσιασθῇ εἰς τὸν ἀδελφόντης, ἀπῆλθα διὰ κενῶν καὶ διακεκομμένων λέξεων.

— Ω! τῷ ἔλεγεν ἡ Μαρία, θὰ ἔλθῃς σήμερον, δὲν εἶναι ἀληθὲς ὅτι σήμερον θὰ ἔλθῃς σὺ αὐτὸς, νὰ ζητήσῃς τὴν χεῖρά μου; Ω! θὰ ἴδῃς πόσον εὐτυχὴ θὰ σὲ καταστήσω· δὲν θ' ἀναπνέω εἰμὴ διὰ σὲ, θὰ μαντεύω τοὺς διαλογισμούς σου καὶ ἡ βούλησίς σου ἔσται συνάμα καὶ ἰδική μου. Ἀ! ἐλθε, Ἑρρίκε, ἐλθε μαζὶ μου.

— Οὐχί, Μαρία, τῇ ἀπεκρίνετο· σήμερον δὲν δύναμαι, διότι πρέπει πρῶτον νὰ ἐτοιμασθῶ. Αὖτις μείνε εἰς τὴν οἰκίαν καὶ πρὶν ἢ ὁ ἥλιος δύσῃ θὰ ἔλθω νὰ συνομιλήσω μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ σου.

Ταῦτα εἰπὼν, ἡσπάσθη τὴν Μαρίαν εἰς τὸ μέτωπον καὶ ἀνεχώρησεν. Ἡ κακοδαίμων, βλέπουσα αὐτὸν ἀναχωροῦντα, ἡσθάνθη τὴν καρδίαν της σπαρασσομένην· τὸ φίλημα ἐκεῖνο ἀντὶ νὰ τὴν εὐχαριστήσῃ τὴν ἔκαμε νὰ φρικιάσῃ, ὥσκει ἦν τὸ φίλημα τοῦ αἰωνίου ἀποχωρισμοῦ.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΛΕΞΟΥΡΙΟΥ

III.

Η ΕΓΚΑΤΑΛΕΙΨΙΣ.

« Così inquieta e torbida traea
La vita in un continuo martire. »

(Τάσσοι. Ἐλευθερ. Ἱερου. Ὡδὴ Δ.)

Ἐφθασεν ἡ αὔριον καὶ ἡ μεθαύριον, ἀλλ' ὁ Ἑρρίκος δὲν ἐφάνη.
Ἡ δύστηνος Μαρία εἰσέτι ἠπατάτο· ἴσως ὁ Ἑρρίκος περιέμενε
προσφορωτέραν τινὰ ἡμέραν, ὅπως παρουσιασθῇ εἰς τὸν ἀδελφόν
της· ἴσως ἠσθένησε· καὶ οὕτω διὰ μυριάων σκέψεων προσεπάθει
νὰ θέσῃ χαλινόν τινα εἰς τὸν φοικῶδη πόνον ὅστις τὴν ἐτυράννει.
Ἀλλὰ, μὴν ὁλόκληρος παρήλθε καὶ οὐδὲν περὶ Ἑρρίκου ἔμαθε.
Πολλάκις περιῆλθε τὴν Ἐκκλησίαν, πολλάκις διέθεε σιγαλέα ὑπὸ
τὰς στήλας, ὡς χρεύσασα χελιδὼν, μυριάκις στενάζουσα, ἀλλ' οὐ-
δὲν σημείον, οὐδεμίαν ἐλπίδα ὅπως τὸν ἐπανεῖδῃ.

Ὁ ἄπιστος! τὴν ἐγκατέλειψε!

Μὴ δυναμένη νὰ κατανικήσῃ τὸν πόνον της, ἔδωκεν ἑλευθέραν
δίοδον εἰς τὰ δάκρυα καὶ τεταραγμένη ἐπορεύθη εἰς τὸν ναόν. Ἐγο-
νυπέτησε παρὰ τὴν εἰκόνα τῆς Θεοτόκου καὶ θερμότατα ἐδεήθη
ὅπως ἀπαλλαγῇ τῶν δεινῶν. ὦ! πόσον εἶναι παρήγορος ἡ προ-
σευχὴ κατὰ τὰς στιγμὰς τῆς ἀποθαμβήσεως! πῶς ἀνυψοῖ εἰς τοὺς
οὐρανοὺς τὴν ψυχὴν ὁ θεὸς λόγος ὁ ἐξεληθὼν ἀπὸ τοῦ ἀθανάτου
στόματος τοῦ Πλάστου!

Ἡ Μαρία ἠγέρθη γαληνιαωτέρα καὶ διευθύνθη εἰς τὴν οἰκίαν της.

Ὁ Ἑρρίκος, ἀφ' ἧς ἡμέρας ἡ Μαρία τῷ ἐνεπιστεύθη τὸ μυστή-
ριον τῆς ἐγκυμοσύνης της, ἀνεχώρησεν ἀπὸ τὴν Φεζόλε καὶ ἔκτοτε
οὐδεμίαν περὶ αὐτοῦ ἠκούσθη εἰδήσεις. Ἐν τοσούτῳ αἱ ἡμέραι πα-
ρήρχοντο φοικωδέστεραι διὰ τὴν Μαρίαν, ἥτις ἐβόλεπε τὴν ὥραν
τοῦ τοκετοῦ ὡς φοικῶδες φάσμα πλησιάζουσαν. Τί θὰ ἔλεγε ὁ
ἀδελφός της εἰς τὸ ἄκουσμα τοῦτο; Αὐστηρῶν ἀρχῶν ὡς πρὸς τὴν
οἰκογενειακὴν τιμὴν, υπερήφανος διὰ τὸ ἄγνόν τοῦ ὀνόματος του,
ἴσως θὰ τὴν ἐφόνευε καὶ τότε τίς θὰ ἐφρόντιζε περὶ τῆς αἰσχύνης
ἐκείνου πλάσματός της, τοῦ νεογνοῦ; Ἀχ! ὅποιον πεπρωμένον
ἐξίσταται ἡ μήτηρ τοῦ οὐρανοῦ τῇ δυστυχίᾳ ταύτῃ τοῦ ἐγκλη-

ματος θυγατρὶ! Ἡ Μαρία ἀπέκρουσεν εἰς ὅλους τὸ ἁμάρτημά της,
ἀλλ' ἔχουσα ἀνάγκην ἄμεσον νὰ ἐκμυστηρευθῇ τὸν πόνον της εἰς
ψυχὴν τινὰ δυναμένην τοῦλάχιστον νὰ τὸν ἐννοήσῃ, διηγήθη τὰ
πάντα εἰς γηραιὴν τινὰ ὑπερέτιν, ἥτις παρεστάθη εἰς τὴν γέν-
νησίν της καὶ ἔφερεν αὐτὴν πολλάκις εἰς τὰς ἀγκάλας της. Ἡ
δύστηνος γραῖα, ἅμα τῇ ἐξομολογήσει τῆς Μαρίας, διεχύθη εἰς
δάκρυα καὶ προσεπάθει νὰ παρηγορήσῃ τὴν ἀτυχῇ νέαν διὰ τῶν
εὐλογημένων λόγων μητρικῆς ἀγάπης· οὐ μὴν ἀλλὰ, νικηθεῖσα
ὑπὸ τῆς ὀργῆς, κατηράσθη τὸν ἀνάξιον ἐκείνον, ὅστις κατέστησε
δυστυχῇ τὸν ἄγγελον τοῦτον τῆς ἀγαθότητος.

— ὦ! μὲ ἡγάπα! ἀπεκρίνατο μετὰ ἐκφράσεως πόνου μεστής
ἡ Μαρία, τρυφερώτατα μὲ ἡγάπα! καὶ ἴσως ἀκόμη μὲ ἀγαπᾷ!
ὦ Λουκία! μὴ τὸν ἐνοχοποιεῖς.

Καὶ ἡ δυστυχὴς γραῖα δὲν παρεπονεῖτο κατ' αὐτοῦ πλέον, ὅπως
μὴ λυπήσῃ τὴν τεθλιμμένην Μαρίαν.

Ἀλλὰ τὰ παθήματα τῆς κακοδαίμονος ἐκείνης νεάνιδος δὲν ἐ-
τελείωσαν εἰσέτι· αἱ δυστυχίαι αἰτίνες τὴν περιέμενον ἦσαν πολὺ
ἀνώτεραι δοκιμασίας.

IV.

Η ΕΠΑΙΤΙΣ.

« Senza pane e senza tetto
Seguo errando il mio destin. »

(Ἡ Πέννης ὄρχησις τοῦ Μ. Γ.)

Τὸ φθινόπωρον ἐχώρει πρὸς τὸ τέλος του. Τὰ φύλλα τῶν δέν-
δρων ἐπιπτον κιτρινωπὰ, τὰ χόρτα ᾗδη ἀπεξηραίνοντο καὶ ἡ γε-
λοῖσσα Φεζόλε παρουσιαζέτο τότε εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ ξένου
ὄψιν καὶ ἐρημὴν. Ἡτο νύξ τοῦ Νοεμβρίου μηνὸς ψυχρὰ καὶ χιο-
νώδης. Πνεύματα ἀνέμου, ματωδῶς δονοῦντα τοὺς κλάδους τῶν
ἀπογεγυμνωθέντων δένδρων, ἐχάνοντο ὁλολύζοντα εἰς τὰ σπήλαια
τῶν βράχων καὶ ὁ διαπирαστικὸς ὄμβρος ὅστις κατήρχετο παγε-

τώδης, ἐπατάγει εἰς τοὺς ὕλους τῶν θυρίδων τῆς δυστυχούς Μαρίας.

‘Η νύξ ἐκείνη ἐστάθη δι’ αὐτὴν φοικώδης! ‘Ο ἀδελφός της μνηθεὶς τὸ μυστήριον, εἰσῆλθεν εἰς τὸν θάλαμον τῆς Μαρίας καὶ μετὰ τῆς γαλήνης ἐκείνης τῆς προαγγελοῦσης τρομερὰν καταγίδα, ἐστάθη ἀπέναντι τῆς ἀδελφῆς του. ‘Η δυστυχὴς, ὤψασε τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ ἀπαντήσασα ἐκείνους τοῦ ἀδελφοῦ της ἐξακοντίζοντας φλόγας ἀκαταμαχίτου ὀργῆς, ἡσθάνθη ἑαυτὴν ὑποδουλωθεῖσαν καὶ ἀκουσίως εὐρέθη γονυκλινὴς παρὰ τοὺς πόδας του μὲ τὰς χεῖρας ἡνωμένας.

— Μαρία, εἶπεν ὁ δικηγόρος μὲ φοικώδη τόνον, διατὶ γονυπετεῖς ἀπέναντί μου; ἡ θέσις αὕτη εἶναι ἀξία διὰ μόνους τοὺς ἐνόχους, καὶ σὺ . . . . .

— ‘Εγὼ . . . . ἡμάρτησα καὶ μέγα εἶναι τὸ ἀμαρτημά μου, ὦ ἀδελφέ! ἀλλὰ τὰ τόσα ὑπ’ ἐμοῦ χυθέντα δάκρυα, εἰσὶν ἱκανὰ νὰ τὸ διαλύσωσιν.

— ‘Αθλία! ἀπήντησεν ὁ δικηγόρος φρενητιῶν, ἀγνοεῖς εἰς ποῖαν ἀτιμίαν ἐπιβίβεις τὸ ὄνομά μου; . . . . . κατηραμένη! . . .

— ὦ Ἐρνέστε, Ἐρνέστε! μὴ καταστήσῃς τὴν θέσιν μου φοικωδεοτέραν. Αἰτῶ συγγνώμην!

— Ἀλλὰ, ἀθλίε, δὲν εἶσαι ἀξία συγγνώμης.

— Λοιπὸν εἶπεν ἀποφασιστικῇ ἡ Μαρία, ἐὰν τὸ ἐγκλημά μου εἶναι τοσοῦτον μέγα, τότε ἐγκατάλειψόν με εἰς τὰς χεῖρας τοῦ ὀμοῦ πεπρωμένου, ὅπερ μ’ ἐπιζητεῖ ὡς θυμὰ του.

— Αὖριον, ἀπεκρίνατο οὗτος, πρέπει νὰ ἐγκαταλείψῃς τὸ οἶκημα τοῦτο ὅπερ τοσοῦτον ἀναξίως ἡτήμασας. Ἀπὸ τοῦδε ἔσθι μονήρης ἐν τῷ κόσμῳ· ὁ ἀδελφός σου παύει πλέον ὑπάρχων διὰ σέ.

Καὶ ταῦτα εἰπὼν, ἔφυγεν ὡς ἀστράπη.

Ἡ Μαρία μείνασα μόνη, ἔστρεψε πρὸς τὸ βλέμμα ὡς παράφρων. Οὔτε δάκρυον ἐφάνη εἰς τὰ ἀτεξομασμένα της βλέφαρα καὶ ὅταν μετὰ δύο ὥρας εἰσῆλθεν ἡ ὑπηρετὶς Λουκία, εὗρεν αὐτὴν εἰσέτι γονυπετὴ εἰς τὴν θέσιν μετανοούσης Εὐας.

‘Η ἐφοδὸς ἐκείνη τῶν νέων σπασμῶν, ἐπετάχυνε τὴν ὥραν τοῦ τοκετοῦ, διὸ καὶ ἔπεσεν ἐπὶ τῆς κλίνης μὲ φοικώδεις πόνους. Τρο-

μερὸς πυρετὸς τὴν κατεβίβρωσεν ἐπὶ τέλους μεταξὺ φοικωδῶν στεναγμῶν καὶ τρομερῶν σπασμῶν, ἔφερεν εἰς τὸ φῶς χαριεστάτην παιδίον.

Ὅπότεν ἡ Μαρία ἤκουσε τὸ πρῶτον κλαυθμύρισμα, λάμψις χαρᾶς ἐξήστραψεν εἰς τὸ πρόσωπόν της. Τὶ τὴν ἔμελλεν ἐὰν ὁ ἀδελφός της τὴν ἀπεσκοράκιζε τῆς οἰκίας ὅταν τῇ ἄφηνε τὸν καρπὸν τοῦ ἐρωτός της; Ὁ Θεὸς δὲν προστατεύει τάχα τὰ πτηνὰ τοῦ οὐρανοῦ; δὲν προφυλάσσει αὐτὰ τῶν καταιγίδων; δὲν τὰ τρέφει;

— Θὰ ἴδῃς· ἔλεγε πρὸς τὴν παιδίσκην, καταφιλοῦσα αὐτὴν, θὰ ἴδῃς· ὁ Θεὸς θέλει λάβει εὐσπλαχνίαν καὶ δι’ ἡμᾶς.

Μετά τινας ἡμέρας, ἐπανελάβε τὰς δυνάμεις της καὶ μετὰ νέαν τοῦ ἀδελφοῦ της ἐπίπληξιν, ἐχρεώσται νὰ φύγῃ τοῦ οἴκου. Τὰ δάκρυα τῆς ὑπηρετίδος ἦσαν ἀνεξάντλητα καὶ ὁ ἀποχωρισμὸς οὗτος ἐστάθη φοικώδης καὶ λυπηρὸς.

Συλλέξασα τὰ ὀλίγα της ἐνδύματα, ἡ Μαρία, ὀδυρομένη ἀπεχαιρέτησε τὴν μητρικὴν οἰκίαν καὶ λαβοῦσα τὴν τηλύγετον εἰς τὰς ἀγκάλας της, ἐπορεύθη εἰς τὸ κοιμητήριον· ἔχυσε πικρὰ δάκρυα ἐπὶ τοῦ τάφου τῆς μητρὸς της, κατησπάσθη τὴν βεβεργμένην γῆν καὶ ἀποκόψασα ζωρόν τι ἄνθος, ἔρριψεν αὐτὸ εἰς τὸν κόλπον της ὡς μόνον καὶ διαρκὲς ἐνδύμημα· μετὰ ταῦτα ἀνεχώρησε.

Διελθοῦσα ἀπαξιάσας τὰς τῆς δυστυχίας ὁδοὺς, ἡ Μαρία, εὐρέθη μετὰ τρεῖς μῆνας ὡς θαλαμηπόλος παρὰ τινι οἰκογενείᾳ ἐν Σιένην. Ἐνεργητικὴ εἰς τὰς ἐργασίας της, πιστὴ καὶ ἐξαιρέτου χαρακτῆρος, ἐπέσυρεν ἐν μικρῷ καιροῦ διαστήματι τὴν ἀγάπην τῶν Κυριῶν της. Πέντε διήλθον ἔτη, ἂν οὐχὶ εὐδαιμονίας, τοῦλάχιστον ἡσυχαστικοῦ βίου. Ἐπειδὴ δὲ αἱ ἐργασίαι της δὲν ἦσαν πολλαί, τῇ ἐναπέμενεν ὁ ἀπαιτούμενος χρόνος, ὅπως δοθῇ εἰς τὴν ἀνατροφήν τῆς θυγατρὸς της, ἣτις ἐξαισίου οὕτω πνεύματος καὶ ἐξαιρέτου βουλήσεως, ἐκείνην μετὰ ζέσεως πᾶν εἶτι ἡ μήτηρ τὴν ἐδίδασκεν. Ἀλλὰ δυστυχῶς ἡ Μαρία ἐπέσε βαρύνως ἀσθενῆς. Αἱ μεγαλύτεραι τῶν φροντίδων ἐτέθησαν ἐν ἐνεργείᾳ καὶ ἂν ἡ ὑπαρξίς της ἐξησφαλίσθη, ἔπαθεν ὅμως ἡ ὁρασίς της, ἡ Μαρία ἐτυφλώθη!

Οἱ Κύριοί της θὰ τὴν διατῆρουν ἐν τῇ οἰκίᾳ των, ἐὰν τὰ δυστυ-

χήματα δὲν τοὺς παρηκολούθουν, διότι ἐπιληφθέντες τῶν πολι-
τικῶν πραγμάτων, ἠναγκάσθησαν νὰ ἐγκαταλείψωσι τὰ κτήματά
των, ἅτινα καὶ ἐδημεύθησαν, καὶ ν' ἀναχωρήσωσι.

Τὶ πλέον ἠδύνατο ἡ δυστυχὴς Μαρία νὰ κάμῃ; Ἡ πενία καὶ
οἱ χλαυθυαὶ ἦσαν τὰ ἐπίχειρα τοῦ ἐγκλήματός της. Διέμεινεν ἐπὶ
μικρὸν εἰσέτι ἐν Σιέννῃ, ἀλλ' αἰδομένη νὰ ῥιφθῇ εἰς τὴν εὐσπλαγ-
χνίαν τῶν διαδοτῶν ἐν χώρα ἔνθα ἅπαντες τὴν ἐγίνωσκον, ἐκί-
νησε πρὸς τὴν Φλωρεντίαν μετὰ τῆς μικρᾶς Ἰουλιέττης.

Ἦτο συγκινητικὸν τῷ ὄντι θέαμα νὰ βλέπῃ τις τὴν πτωχὴν
ἀόμματον ὀδηγουμένην ὑπὸ πενταετοῦς μόλις παιδίσκης, ὁρεγού-
σης τὴν χεῖραν τοῖς διαβάταις καὶ μετὰ φωνῆς τρυφερᾶς καὶ συγ-
κεκνημένης ζητούσης ἐλεημοσύνην καὶ λεγούσης,

— Κύριε εὐσπλαγχνίσθητι τὴν πτωχὴν μου μητέρα ἥτις δὲν
βλέπει.

Ἀλλ' ἐάν τις τῇ ἔρριπτε νόμισμά τι εἰς τὴν χεῖραν, ἄλλος τὴν
ἀπέπεμπε μεθ' ὕδρευον ὡς τὴν ἐννοίαν ἀδυνατοῦσα νὰ ἐννοήσῃ ἐπα-
νελάμβανε εἰς τὴν μητέρα της, κατασπαράσσουσα οὕτω πως τὴν
εὐαίσθητον καρδίαν της. Ταπεινοφροσύνη, ἐπίμονοι προσπάθειαι
καὶ κόποι μετ' αἱματώδη δάκρυα μεμιγμένοι, ἦσαν ἡ καθημερινὴ
τῆς περιπλανωμένης ἐκείνης μικρᾶς οἰκογενείας τροφή. Ἡ Μαρία
κεκμηκυῖα καὶ ἀδυνατοῦσα νὰ ὑποφέρῃ τὴν καὶ τοῦ θανάτου αὐτοῦ
χείρινα ταύτην ζωὴν, καὶ αἰσθανομένη ἑαυτὴν καθ' ἐκάστην ἀδυ-
νκοτοσαν καὶ ἀποθαρρυνομένην, ἐσυλλογίσθη νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν
Φιέζολε.

— ὦ! ναί, ἔλεγε, θὰ ἐπανακάμψω εἰς πατρίδα μου! καὶ ἡ γῆ
ἐκείνη ἐφ' ἧς τὸ πρῶτον ἀνέπνευσα, ἄς λάβῃ καὶ τὴν τελευταίαν
πνοήν μου. Θὰ ὑπάγω πρὸς τὸν ἀδελφόν μου, θὰ ῥιφθῶ εἰς τοὺς
πόδας του καὶ θὰ τοῦ εἶπω,

— « Ἐρνέστε, δὲν εἶναι, ὄχι, δὲν εἶναι ἡ ἀδελφὴ σου ἥτις σέ
ἐξορκίζει, εἶναι ἡ μήτηρ ἐγκαταλελειμμένης παιδίσκης, πτωχὴ τις
ἀόμματος αἰτουμένη παρὰ σοῦ εὐσπλαγχνίαν. »

— Θὰ τῷ εἶπω ὅτι ἐπαθον τόσα, ὅτι πορρωτὸν ἐκλαυσα, ὥστε
ἀξιοῦμαι ἂν οὐχὶ τῆς συγχωρήσεώς του, τοῦλάχιστον τῆς συμ-
παθείας του.

Ταῦτα εἰπούσα, ἔλαβεν ἀποφασιστικῶς ἀπὸ τῆς χειρὸς τὴν μι-
κρὰν Ἰουλιέττην, καὶ

— Ἄγωμεν, τῇ εἶπεν, ἄγωμεν εἰς Φιέζολε.

Ἀλλ' ὀλίγον τι προύχώρησεν ἡ δυστυχὴς καὶ πάραυτα διελύθη
εἰς δάκρυα. Ἡ κακότητος ἐνεθυμήθη ὅτι ἦτο πλέον τυφλή. Ἀπὸ τῆς
στιγμῆς ἐκείνης, ὁ Θεὸς ἔλαβεν οἶκτον δι' αὐτήν.

V.

Η ΣΥΓΧΩΡΗΣΙΣ, ΚΑΙ Ο ΘΑΝΑΤΟΣ.

« Lagrimai di rimorso, e sull' errore
Che già lunga stagion l' alma travolse,
La carità poteo più ehe il terrore. »

(Μόντης. Βασιλ. Ῥδὴ Β')

« Addio dolci lusinghe ! addio diletta
Imagine di vita ! ecco d' accanto

Stammi la morte che la falce ha stretta. »

(Ὁ αὐτός. Ἐλεγεῖα. Ὁ ἐνθουσιώδης μελαγχολικός.)

Ὡραιοτάτη τοῦ ἔαρος ἡμέρα ἐχώρει πρὸς τὸ τέλος της. Αἱ τε-
λευταῖαι φλεγώδεις τοῦ ἡλίου ἀκτίνες ἐχρύσιζον τὸν θόλον τῆς ἐκ-
κλησίας τῆς Φιέζολε καὶ ὥσπερ κεχρυσωμένον στέμμα ἐπεκάλητο
ἐπὶ τῶν κορυφῶν τῶν ὑψηλῶν αἰγείρων τῶν ἀπέναντι αὐτῆς εὐρι-
σκομένων.

Πόσον ὠραία καὶ εὐγενὴς εἶναι ἡ Φιέζολε ! Αὕτη δεσπόζει ἀπα-
σαν τὴν εὐρύχωρον τοῦ Ἄρνου διάσφαγμα, ὅστις ὡς ἀργυρόεσσα
γραμμὰ διαβρέχει τοὺς πόδας τῶν οἰκῶν ἵνα καταδρόσισῃ τὸν
σχεδὸν φλογωδὲς αὐγμὸν. Τούτῃθεν δύναται τις νὰ θαυμάσῃ τὴν
μορφολογίαν τῆς Φλωρεντίας, ἥ; τινος οἱ ἐκατὸν θόλοι ὑψούμενοι εἰς
τὸν οὐρανὸν φαίνονται ἀγερώχως δεικνύοντες τῷ θεατῇ τὰ φωταυ-
γῇ αὐτῶν μαρμαρίνα χρώματα τὰ ἀντανεκλῶντα εἰς τὰς ἡλιακὰς
ἀκτίνας.

Ἐπὶ τῆς ἀπὸ Φιέζολε λοιπὸν εἰς Φλωρεντίαν ἀγούσης, καὶ ὅτε μὲν ἀνωφερὺς ὅτε δὲ ἐλικοειδοὺς ἀπὸ τοῦ ὄρους φαινομένης ὁδοῦ, διεκρίνετο γυνὴ τις μετὰ τινος κορασίου ὑπομνητικῶς βηματίζουσαι. Ἐπὶ τοῦ ὡραίου, καὶ τοῦ πελιδνοῦ καὶ ὠχροῦ τῆς γυναικὸς προσώπου, ἐφωτοβόλעי ὡς θεῖον καὶ φωτεινὸν διάδημα γαλήνιός τις καὶ καθαρὰ ἀγαλλίασις.

Ὅταν ἤκουσε τὸ σήμαντρον τοῦ Ave Maria, χαιρετοῦν τὴν πρὸς τὸ τέλος τῆς ἀγούσαν ἡμέραν, γλυκεῖα συγκίνησις ἔκαμε τὴν καρδίαν τῆς νὰ πάλλῃ. Ὁ γνωστὸς αὐτῇ ἐκεῖνος ἤχος, τῇ ἐνεθύμιζε χιλίας ἀγίας ἀναμνήσεις. Ἡ δυστυχὴς ἐγονυπέτησε καὶ προσηυχῆθη ἐν μέσῃ τῇ ὁδῷ.

Ἡ νεᾶνις ἐγονυπέτησε παρ' αὐτῇ καὶ ἀτενίζουσα τὴν μητέρα τῆς μετὰ ἀθώου καὶ ἀδόλου ὕρου,

— Μητέρα, τῇ εἶπε, δὲν σ' ὠδήγησα εἰς τὴν ἐκκλησίαν, τὸ ἥξεύρεις;

Αὕτη δὲ τῇ ἀπήντησεν οὕτως·

— Ἰουλιέττα! ὁ Θεὸς εἶναι πανταχοῦ· γονυπέτησον καὶ δέου πρὸς τὸν Ὑψιστον μετ' ἐμοῦ.

Ἡ μικρὰ νεᾶνις ὑπήκουσε καὶ ὑψώσασα τὰς χεῖρας πρὸς τ' ἄνω ἐπανελάθεν ἐν Ave Maria.

Σύννοους τις καὶ ὑπομελάνως ἐνδεδυμένος Κύριος, διέβαινε τὴν ἔρημον ἐκείνην ὁδόν. Πλησιάσας δὲ τὴν νεανίδα, εἶδεν αὐτὴν ὀρέγουσαν τὴν χεῖρα καὶ λέγουσαν,

— Κύριε, λάβετε οἶκτον διὰ τὴν πτωχὴν μητέρα μου ἣτις δὲν βλέπει.

Ὁ Κύριος ἐκεῖνος ἐστράφη καὶ ἰδὼν τὸ ὡραῖον τῆς Ἰουλιέττης πρόσωπον, ἔλαβε νόμισμά τι καὶ τῇ εἶπε,

— Λάβε ἄθωα νεᾶνις, δὸς τὸ νόμισμα τοῦτο τῇ μητρί σου καὶ εἰπὲ αὐτῇ νὰ δέηται ὑπὲρ τῆς μητρός μου καὶ . . . . ὑπὲρ ἐμοῦ.

— ὦ! Κύριε, προσέθηκεν ἡ παιδίσκη, μὴ ἀμφιβάλλετε ὅτι καγὼ χάριν τῆς μητρός σας θὰ εἰπῶ ἀπάσας τὰς προσευχὰς ἅς τινες ἔμαθον παρὰ τῆς μητρός μου.

— Εὐχαριστῶ, φιλάτη, ἀλλ' εἰπὲ μοι, πῶς ὀνομάζεσαι;

— Ἰουλιέττα!

— Τὸ ὄνομα τῆς μητρός μου! εἶπε στενάζας ὁ ἄγνωστος κύριος.

— Καὶ ποῖα εἶναι ἡ ἡλικία σου;

Ἡ Ἰουλιέττα ἐσέφθη ἐπὶ μικρὸν, εἴτα στραφεῖσα πρὸς τὴν μητέρα τῆς.

— Μητέρα, εἶπε, ποῖα ἡ εἶναι ἡλικία μου;

Ἡ Μαρία δὲν ἀπεκρίθη. Ἡ καρδιά τῆς ἐλύγισεν ὑπὸ τοῦ πόνου. Μόλις ὁ κύριος ἐκεῖνος ὠμίλησεν, ἡ Μαρία ἠσθάνθη τὴν φωνὴν τοῦ εἰσερχομένην εἰς τὰ ἔγκατα τῆς καρδίας τῆς ἀνεγνώρισε τὸν ἀδελφόν τῆς! Ἀλλ' ἡ Ἰουλιέττα νομίσασα ὅτι ἡ μήτηρ τῆς δὲν τὴν ἤκουσεν, ἐπανελάβε τὴν ἐρώτησιν, πρὸς ἣν ἡ Μαρία δακρυρροοῦσα ἀπήντησε,

— Δὲν εἶναι εἰσέτι ἐξαετής, Κύριε.

Ἡ φωνὴ ἐκείνη, εἶχε τοιαύτην ἐκφρασιν πόνου, ὥστε ὁ δικηγόρος ἠσθάνθη τὴν καρδίαν του σπαρασσομένην. Μετὰ τινὰς στιγμὰς τὴν ἠρώτησε,

— Πῶς ὀνομάζεσαι, πτωχὴ ἀόμματος;

— Μαρία, προσέθηκεν ἡ πένης ἐγγείρασα τὴν κεφαλὴν.

— Μαρία!; ἐφώνησεν ἐκπληκτος ὁ Ἑρνέστος.

— Ναί! Μαρία, ἐξηκολούθησεν ἡ τυφλὴ, ἡ ἀδελφὴ σου, ἣτις διωκομένη ὑπὸ μυρίων παθημάτων, θύμα ἐγκλήματός τινος, ἦλθε συρομένη καὶ μετὰ βίας μέχρι τῆς Φιέζολε διὰ νὰ σοὶ ζητήσῃ ἐλεημοσύνην! καὶ οὐχὶ δι' αὐτὴν, ὦ Ἑρνέστε, ἐξηκολούθει ὀδυρομένη, οὐχὶ δι' ἐμὲ, ἣτις αἰσθάνομαι ἐμαυτὴν ἀναξίαν, ἀλλὰ διὰ τὴν πτωχὴν ταύτην παιδίσκη. Ὅταν δ' ἐγὼ ἀποθάνω, διηγῆθητι αὐτῇ τὴν ἱστορίαν τῆς πτωχῆς ἐγκαταλελημμένης· ἐν πρὸς ἐν διηγῆθητι αὐτῇ τὰ παθήματά μου καὶ δεῖξον αὐτῇ τὸ ἐξ ἀκανθῶν διάδημα, ὅπερ ἐγὼ μόνη, μόνη ἐγὼ κατέβρεξα δι' αἱματηρῶν δακρύων. Λάβε οἶκτον, Ἑρνέστε, λάβε οἶκτον δι' αὐτὴν.

Ὁ Ἑρνέστος ἐκλαίεν· οἱ λόγοι τῆς Μαρίας τὸν συνεκίνησαν· ἤνοιξε τότε τοὺς βραχίονας καὶ,

Ἐδῶ Μαρία τῇ εἶπεν, ἐλθέ ἐδῶ εἰς τὰς ἀγκάλας μου· ἐγὼ ἐξεσώζω τινὰ νὰ σοὶ ζητήσω συγγνώμην, ἐγὼ ἐστάθην ὁ ἀχάριστος. Κακοῦργος εἶναι ὁ ἐγκαταλειμμένων εἰς τὴν δυστυχίαν τοὺς ἄλλους, καγὼ σ' ἐγκατέλειψα· ἀλλ' ἀφ' ἧς ἡμέρας ἀνεχώρησες δὲν

καθούχασα πλέον· σκιά τις ὠροισμένη πάνυ, πανταχοῦ μὲ παρ-
ρηκολούθη καὶ ὡς σκωπτική τις Νέμεσις μὲ αἵματῆρας πτέρυγας
μοι ἔτυπτε τὰς παρειάς.

Ἀδελφός τε καὶ ἀδελφὴ περιπιύξαντο ἀλλήλους· οὐδέποτε ἐδο-
κίμασαν ἐν τῷ βίῳ των ὠραιότεραν στιγμήν.

Παρῆλθεν ἔτος ὁλόκληρον ἀφ' ἧς ἡμέρας ἡ Μαρία ἐπανεῦρε τὸν
ἀδελφόν της καὶ συνέζη μετ' αὐτοῦ καὶ τῆς Ἰουλιέττης της. Ἡ
νέα οἰκογένεια ἐγεύετο τὴν ὠραίαν ἐκείνην καὶ γλυκεῖαν εἰρήνην
ἣτις κατεμέθυσκε καὶ ἐζήπτε τὴν ψυχὴν! Οὐ μὴν ἀλλὰ, ἡ καχο-
δαίμων Μαρία, ἔνεκα τῶν πολλῶν παθημάτων ἔπεσε βαρέως ἀ-
σθενής. Τὴν προσέβαλλεν ἡ φθίσις. Ἐγίνωσκεν ὅτι δὲν ἡδύνατο
ν' ἀναρρώσῃ, ἐγίνωσκεν ὅτι τάχιστα θὰ ἡνοῦτο μετὰ τῆς μητρός
της. Κατὰ τὴν δύσιν τοῦ Ἡλίου ὠραίας τινος φθινοπωρινῆς ἡμέρας,
ἡ Μαρία ἐκάλεσεν τὸν Ἐρνέστον, τὴν Ἰουλιέτταν καὶ τὴν γηραιὴν
Λουκιαν καὶ μετὰ γαληνιαίας φωνῆς τοῖς εἶπε.

— Τὸ τέλος τοῦ βίου μου προσεγγίζει, μείνατε παρ' ἐμοὶ καὶ
προσκαλέσατε ἱερέα τινά.

Πάραυτα ἡ διαταγὴ της ἐξετελέσθη καὶ ἱερεὺς τις τοῦ τάγμα-
τος τῶν Φραγκισκανῶν μετὰ ἐν τῆς ὥρας τέταρτον εἰσῆρχετο εἰς
τὴν οἰκίαν.

Ἄμα εἶδεν ὁ ἱερεὺς τὴν Μαρίαν, ὠχρείασε καὶ κλίνας τὴν κεφα-
λὴν ἐπὶ τοῦ στήθους, ἐπλησίασε τὴν ψυχορράγουσαν λέγων αὐτῇ
μετὰ διακεκομμένης φωνῆς,

— Ἰδοῦ, ὦ θύγατερ, πάραιμι.

— Καλῶς ἤλθατε, Πάτερ, εἶπεν ἡ Μαρία· ἐγὼ ἀποθνήσκω·
ἡμάρτησα πάτερ μου, ἐν τῷ ἐνλουσιασμῷ τοῦ ὑπερβολικοῦ ἔρωτός
μου· ἡγάπησα νέον ὠρμισθέντα μοι αἰώνιον πίστιν, τὸν ἡγάπησα
ὡς ἀγαπᾷ τις τὰς ἡλιακὰς τῆς πατρίδος του ἀκτῖνας, ὡς ὁ Θεὸς
ἀγαπᾷ τοὺς Ἀγγέλους του· καὶ εἰσέτι τὸν ἀγαπῶ. Ὡ! ἐὰν ὁ ἔρως
μου οὗτος, ὃν εἰσέτι τρέφω, εἶναι ἀνάστημα, συγχωρησόν μοι Θεέ!

Καὶ ἐνταῦθα ἐσίγησε, διότι ἡ φωνὴ της ἐξέλειψεν.

Ὁ Φραγκισκανὸς ἐκράτει μετὰ τῶν πυρεθουσῶν αὐτοῦ χειρῶν
τὰς παγωμένας τῆς Μαρίας χεῖρας καὶ τὰ ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν του
ρέοντα δάκρυα, ἐκάθηντο ἐπὶ τῆς γενειάδος του ὡς σταγόνες δρό-
σου ἐπὶ φύλλων ἀποξηρανθέντος χρότου.

— Ἡ Μαρία συνεκέντρωσεν ἀπάσας αὐτῆς τὰς δυνάμεις καὶ
εἶπε,

— Δότε μοι τὴν Ἰουλιέτταν μου ἵνα τῇ δώσω τὸν τελευταῖον
ἀσπασμόν, ἀκολουθῶς ἀνοίξατε τὴν θυρίδα ὅπως ἀναπνεύσω ἅπαξ
εἰσέτι πνοὴν τινα τῆς αὔρας ἐκείνης, ἣτις ἡσπάσματο τὸ καθαρὸν
ἄλλοτε καὶ παρθενικὸν πρόσωπόν μου . . . ἀνοί . . . . . ἔατε . . .

Μετ' ὀλίγον δὲν ὑπῆρχε πλέον!

Ὁ ἱερεὺς ἠτένησε πρὸς τὸ γαλήνιον ἐκεῖνο πρόσωπον καὶ ἐπι-
θέσας τὰ φλεγόμενα χεῖλη του ἐπὶ τῶν χλιαρῶν εἰσέτι τῆς ἐκπνευ-
σάσης χειλέων, ἐπέθεσεν ἀσπασμόν· ἀκολουθῶς, ἐν τῇ ὑπερβολῇ
τῆς ζωηροτέρας λύπης, ἐφώνησεν,

— Εὐχαριστῶ τὸν Θεόν, ὦ Μαρία, διότι τοιαύτην σὲ παρα-
λαμβάνει εἰς τὰς ἀγκάλας του. Ἐννομένη μετ' ἐμοῦ θὰ ἔξης τὸν
βίον τῆς κολάσεως, διότι τὴν τύχην σου θὰ συνέδεες μεθ' ἐνός
μητροκτόνου!

Ὁ οὕτω πῶς ὁμιλῶν ἱερεὺς ἦτον ὁ Ἑρρίκος, ὁ ἄπιστος τῆς ἀθλί-
ας Μαρίας ἐραστής.

Ἡ Μαρία ἐτάφη πρὸς τὸν τάφον τῆς μητρός της.

. . . . .

Διὰ πολλὰ μετὰ ταῦτα ἔτη, περὶ τὸ λυγρόφως ἐκάστης ἡμέρας,
ἐφαίνοντο, κύριός τις καὶ νεανὴς τις, εἰσερχόμενοι εἰς τὸ κοιμητή-
ριον καὶ ἱστάμενοι ἐπὶ τοῦ μνήματος τῆς δυστυχῆς Μαρίας. Ἐνῶ
δὲ ὁ Κύριος οὗτος συγκεκινημένος προσήρχετο, ἡ παιδίσκη ἐρῶαινε
μὲ ἄνθη τὴν αὐχμηρὰν ἐκείνην γῆν.

Οὗτοι δὲ ἦσαν, ὁ Δικηγόρος Ἐρνέστος καὶ ἡ μικρὰ Ἰουλιέττα.

Τ Ε Λ Ο Σ.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΔΗΞΟΥΡΙΟΥ

(Τιμᾶται λεπτὰ 75.)

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΣΟΥΡΙΟΥ
ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟ ΣΥΛΛΟΓΗ Π. ΠΑΤΡΙΚ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΣΟΥΡΙΟΥ

41.52.46.0016

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ